

Ljubljana, 11.3.2010

Sporna odobritev GS-krompirja "Amflora" po Evropi sproža burne reakcije ...SVOJE MNENJE PA LAHKO POVESTE TUDI VI!

Nedavna odločitev Evropske komisije, da za gojenje odobri gensko spremenjeni krompir Amflora, je po Evropi dvignila val ogorčenja. Včeraj se je aktivirala tudi spletna akcijska skupina Avaaz, ki si bo prizadevala zbrati milijon podpisov za **prepoved GS živil, dokler ne bodo dovolj raziskana**.

Tudi na ITR vas vabimo, da svoj glas prispevate na:

http://www.avaaz.org/en/eu_health_and_biodiversity/98.php?CLICK_TF_TRACK

Kaj se je dogajalo?

Evropska komisija se je prejšnji teden odločila, da Bayerjevemu GS-krompirju da dovoljenje za gojenje v EU. To po 13 letih prva odobritev GS rastline za gojenje v EU. Krompir z višjo vsebnostjo škroba je namenjen izdelavi škroba za papirno industrijo, s škrobnimi preostanki pa bi lahko tudi krmili živali. Komisija je obenem odobrila za hrano in za krmo (ne pa tudi za gojenje) tudi tri GS koruze.

Komisija je v skladu z zakonodajo lahko ukrepala tako, kot je, ker ministri držav članic na svojem zasedanju niso zbrali dovolj glasov niti za potrditev, niti za zavrnitev njenega predloga za te odobritve.

Predsednik Komisije Barroso je večji del odgovornosti za »dosje GSO« v novi komisiji dodelil komisarju za potrošnike. V prejšnji je bil zanj odgovoren komisar za okolje. Komisar Dimas, ki je zasedal to mesto v prejšnjem mandatu, se je odlikoval s svojo odločnostjo in upiranjem prehitremu odobravanju GS rastlin.

Komisar Dalli, ki je zadolžen za skrb za potrošnike, je po odobritvi na tiskovni konferenci zatrjeval, da nobena od odobrenih rastlin ni tveganje za zdravje evropskih potrošnikov. Obenem je povedal, da nameravajo v kratkem odobriti še več GS proizvodov.

Seveda komisar Dalli ni prepričal skoraj nikogar. Francoski okoljski minister je ob tej priložnosti izjavil, da je EFSA za podporo odobritvam GS rastlin uporabljala nepopolne in izbrane dokaze, kar velja tudi v zadnjem primeru, in da mora temeljito spremeniti svoje metode.

Na ITR menimo, da je ravnanje Komisije je nesprejemljivo, saj je odločitev prišla v času, ko v EU poteka posvetovanje o novih pristopih do gensko spremenjenih rastlin. V tem okviru naj bi pregledali zlasti pomen socioekonomskih dejavnikov, pa tudi sporno delovanje Evropske agencije za varnost hrane.

Predsednik Evropske komisije Barroso se je moral v Evropskem parlamentu soočiti z jeznimi poslanci, od katerih so nekateri nosili plakate z napisom "Za Evropo brez GSO". Poslanci so mu očitali, da ni upošteval pravega parlamentarnega postopka, saj se z njimi pred sprejemom odločitve ni posvetoval.

Še zlasti jezni so na Malti, odkoder Dalli prihaja. Nemški poslanec Häusling pa je dejal: "Osupel sem, da je komisar za zdravje in varstvo potrošnikov John Dalli potreboval le tri tedne na svojem novem položaju, da je pokazal tako očitno podporo interesom industrije pred interesi svojega lastnega dosjeja".

Francoski kmetijski minister je prejšnji mesec za Reuters povedal, da nasprotuje vsakršnemu odločanju o GS rastlinah na nacionalni ravni, ter pozval k usklajenim pravilom na ravni EU. S tem je izrazil tudi nasprotovanje napovedim predsednika Komisije Barrosa, da bi države v bodoče lahko po svoji presoji odločale o gojenju GS rastlin, medtem ko bi se odobritve še vedno sprejemale centralno na ravni EU.

Tudi na ITR se pridružujemo kritiki Barrosovih zamisli. Čeprav se "nacionalno odločanje" na prvi pogled morda zdi privlačno, pa je v resnici daleč od prave rešitve. S tem ne bomo rešili niti nesprejemljivih postopkov EFSA in vprašanj v zvezi z dolgoročnimi vplivi na zdravje in okolje, še manj pa bomo odgovorili na širše družbeno-etične pomisleke.

Akcija Barrosove komisije pa ni zmotila Švicarjev. Švicarski parlament je v torek, 9. marca, mirno potrdil podaljšanje nacionalnega moratorija na gojenje vseh GS rastlin in živali za tri leta.

INŠTITUT ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

e-pošta: info@itr.si, tel. 041 725 991 in (01) 43 97 465, Pisarna: Trubarjeva 50 (Okoljski center), www.itr.si